

et forlangende om lægeattest skal sikre sig, at arbejderne såvel legemligt som åndeligt er skikket til det pågældende arbejde, men kun, at arbejdsgiveren i tilfælde, hvor han enten er bekendt med pågældendes tilstand, eller han på forhånd må have grund til at tvivle om, at arbejderen er skikket, pådrager sig ansvar ved ikke at sikre sig lægeattest for den pågældendes konstitutionelle egnethed til det arbejde, det drejer sig om.

Hertil svarende regler findes ikke i fabrikløven. Derimod er der i bekendtgørelse om indretningen og brugen af mekanisk drevne kraner og i loven om tilsyn med dampkedler på landjorden stillet særlige krav til personer, der er beskæftiget ved det der omhandlede arbejde.

Henvisningen til § 12 i lov om udøvelse af lægegerning nr. 72 af 14. marts 1934 er tilføjet for at gøre opmærksom på, at den læge, der i sin virksomhed kommer til kundskab om, at en person lider af sådanne sygdomme eller mangler i legemlig eller sjælelig henseende, at han i betragtning af de forhold, hvorunder han lever eller arbejder, udsætter andres liv eller helbred for nærliggende fare, er forpligtet til at søge faren afbødet ved henvendelse til vedkommende selv, om fornødent ved anmeldelse til pågældende embedslæge eller sundhedsstyrelsen.

De i forslaget optagne bestemmelser er da i deres princip en videre udformning af allerede gældende lovbestemmelser.

Til stk. 5. Medens stk. 4 kun tilsigter at hindre arbejdere med særlige konstitutionelle mangler i at arbejde, når deres deltagelse i et arbejde kunne betyde en særlig fare for deres omgivelser, giver stk. 5 samme regel for arbejdere, for hvem tilstedeværelsen af de i stk. 4 nævnte lidelser kan betyde *en særlig fare for arbejderne selv*, uanset at lidelsen ikke betyder nogen fare for deres omgivelser.

For at denne bestemmelse ikke i for høj grad skal lægge hindringer i vejen for invaliderede personers beskæftigelse i erhvervslivet, er det dog bestemt, at direktøren for arbejdstilsynet efter forhandling med invalideforsikringsretten kan meddele dispensation fra denne bestemmelse, såfremt et forbud mod at arbejde i væsentlig grad ville begrænse den pågældendes mulighed for at opnå arbejde.

Til stk. 6. Selv om et arbejde måske ikke i sig selv frembyder fare, kan der deri, at en arbejder er alene ved arbejdet, ligge et faremoment. Helt eliminere dette kan man næppe, men det er rimeligt også her at kunne skabe en beskyttelse, og det fore-

slås derfor, at arbejdstilsynet, for så vidt det må skønnes at rumme en fare for en arbejder, at han går alene ved en arbejdsproces, kan kræve, at virksomheden skal tilrettelægge sit arbejde på en sådan måde, at denne fare imødegås.

Til § 18.

I denne paragraf er samlet forskellige bestemmelser vedrørende *særlig farlige* tekniske hjælpemidler.

Det vil ikke være muligt i selve loven at fastsætte regler, der kan finde anvendelse på og skabe sikkerhed over for den række af forskelligartede, særlig farlige maskiner, kedler, apparater o. s. v., som vil kunne falde ind under denne paragraf. Dels af denne grund, dels fordi bestemmelsen nødvendigvis må give mulighed for at træffe foranstaltninger over for den kommende tekniske udvikling, har man foreslået, at der med hensyn til de under paragraffen faldende tekniske hjælpemidler tillægges socialministeren en række beføjelser, som dog delvis har deres sidestykke i den nugældende fabrikløvs § 17.

Bestemmelsen i *nr. 1* om forskrifter for indretning og benyttelse af særlig farlige tekniske hjælpemidler svarer således til 1. del af fabrikløvens § 17, stk. 1. Ganske vist omfatter § 17 kun særlig farlige „maskiner og andre apparater“, medens lovforslaget taler om tekniske hjælpemidler i almindelighed, men forskellen vil i praksis næppe være stor, idet de allerfleste tekniske hjælpemidler af farlig karakter er maskiner eller apparater. Endvidere kan der udfærdiges forskrifter vedrørende fremstilling af særlig farlige *produkter*, f. eks. fyrværkerisager, og hertil er nu i overensstemmelse med en regel i „Model Code“ som et naturligt supplement føjet *arbejdsprocesser*, der rummer alvorlig eksplosions- eller brandfare. Som eksempel herpå kan nævnes arbejdsprocesser, der rummer fare for støvekspllosioner, eller processer, i hvilke der anvendes eksplosive stoffer som et mellemlid i fremstillingen af produkter, der ikke er farlige som færdige produkter.

Den under *nr. 2* foreslåede bestemmelse svarer til 2. del af fabrikløvens § 17, stk. 1.

Bestemmelsen under *nr. 3* svarer til 2. stk. i fabrikløvens § 17, hvorefter socialministeren kan forbyde brugen af sådanne arter af maskiner, maskindele eller apparater, som efter erfaring og anstillede forsøg har vist sig særlig farlige.

I henhold hertil har socialministeriet ved bekendtgørelse nr. 233 af 6. september 1932 forbudt brugen af firkantede og andre